آرمان ملّی
armanmeli.ir
سال چهارم
شماره ۱۰۶۱
پنجشنبه
۱۴۰۰ • ۰۴ • ۲۴
۰۴ ذی‌الحجه ۱۴۴۲ / ۱۵ جولای ۲۰۲۱

یادداشـــت

ایران میان بازی قدرت‌ها در افغانستان

جلال خوش چهره
تحلیلگر مسائل سیاسی

درحالی که اوضاع از شرق مدیترانه، شمال آفریقا تا غربی‌ترین نقطه خاورمیانه دچار تنش و بی‌ثباتی است، لازم است ایران جایگاه امنیتی خود را تعیین کرده و بر اساس منافع خود عمل کند؛ همانگونه که دیگر بازیگران در حال انجام آن هستند. مهم این است که زمین بازی ایران در این صحنه به ظاهر آشفته کدام باید باشد؟ صحنه کنونی افغانستان دو وجه دارد؛ یکی معامله پر ابهام واشنگتن و اعضای ناتو با طالبان و رها کردن دولت و ملت این کشور در سرنوشتی خوف انگیز. دوم، آرایش استراتژیک بازیگران منطقه‌ای برای سهم‌گیری از اوضاعی که خواه ناخواه آشفته‌تر از اکنون خواهد شد. روسیه، آمریکا، ترکیه، چین، قطر، هند و تا حدودی پاکستان با مطالبات روشن و آرایش مواضع برای جاگرفتن در سپهر سیاسی و میدانی افغانستان، وارد عمل شده‌اند. واگذاری امنیت فرودگاه بین المللی کابل به ترکیه نمونه‌ای از آنچه هست که از حالا می‌توان آن را توافق بازیگران بیرونی برای افغانستان چند پارچه در نظر آورد. روسیه در نگاه راهبردی خود، خواستار خنثی شدن هرگونه تهدید و نفوذ القاعده و دیگر گروه‌های شورشی در ولایات شمالی افغانستان در مرزهای مشترک با کشورهای آسیای میانه و در عین حال، قطع قاچاق مواد مخدر از این معبر به تاجیکستان و ازبکستان است. اهداف استراتژیک روسیه از تحولات افغانستان همانی است که از قرن نوزده میلادی و در رقابت تزاری با امپراتوری بریتانیای کبیر بر سر جایگاه ژئوپولتیک افغانستان داشته و تسلط بر شبه قاره هند را از سر دور نکرده است. چینی‌ها نیز علاوه بر نگاه به احیای جاده ابریشم، در وهله نخست و فوری، خواستار ناممکن شدن خطراتی هستند که استان سین گیانگ این کشور را گروه‌های شورشی از خاک افغانستان می‌توانند تهدید کنند. این درحالی است که مسکو، پکن -و به تبع آن ایران -به درستی دریافته‌اند که همه تلاش واشنگتن در سال‌های اخیر، نزدیک کردن تهدیدها به بدنه امنیتی کشورهایشان بوده است. طالبان در سال‌های اخیر و به‌ویژه با نزدیک شدن به دوران پساناتو در افغانستان، با مستمسک قرار دادن ناتوانی دولت مرکزی در استقرار و تأمین امنیت سراسری در این کشور، دو اقدام را توأمان در دستور کار خود قرار داده‌اند؛ پیشروی در میدان و بهره‌گیری از دیپلماسی به کمک مشروعیتی که دولت دونالد ترامپ با آغاز گفت و گوهای رسمی برای این گروه شورشی فراهم کرد، البته پیش از این و از سال ۲۰۱۶ دولت روسیه نیز با نگاه به آنچه واقعیت‌های میدانی در چشم‌انداز افغانستان پدید آورد، گفت‌وگوها با طالبان و حتی به تعبیر غربی‌ها، حمایت‌های پنهان خود را با آنان آغاز کرد. طالبان در گفت‌وگوهایش با مسکو و پکن و حتی برخی دولت‌های منطقه ،اطمینان داده است که مانع ایجاد پایگاه‌های داعش و القاعده در افغانستان خواهد شد. در عین حال خواهد کوشید هیچ گروه مسلح غیر افغانستانی از خاک این کشور علیه متحدان روسیه و نیز چین وارد عمل نشود. سرانجام اینکه جنگ در داخل افغانستان محدود خواهد بود و طالبان اجازه نمی‌دهد این وضع به بیرون از مرزهای این کشور، به‌ویژه ولایات شمالی دامن گستر شود. آمریکائیان اوضاع پساناتو را به ترکیه و قطر واگذاشته‌اند. آنکارا با حمایت مالی قطر، می‌خواهد نقشی را عهده‌دار شود که پیش‌تر نیروهای کشورهای عضو ناتو در افغانستان داشتند. جاه طلبی «رجب طیب اردوغان» برای چنگ اندازی در منطقه‌ای به گستردگی شرق مدیترانه، شمال آفریقا تا غرب آسیا، ممکن است در کوتاه‌مدت طمع پان ترکیستی و پان عثمانیستی او را ارضاء کند، اما در باتلاقی فرو خواهد رفت که دیگر قدرت‌ها مبتلا به آن شدند. در عین‌حال، در اختیار گرفتن فرودگاه بین‌المللی کابل از سوی ارتش ترکیه دو مفهوم و پیام را با خود دارد: نخست؛ القای این باور که دولت مستقر در کابل رو به تلاشی است. دوم؛ اشغال به شیوه به ظاهر دموکراتیک افغانستان. البته این‌بار دولت ترکیه، نقش نیابتی اعضای ناتو را به عهده گرفته و قرار است منافع کشورهای غربی را در ژئوپلیتیک افغانستان تأمین کند. پاکستان، عربستان، امارات متحده عربی، مصر و حتی اردن با نگرانی تحولات افغانستان را دنبال می‌کنند. در نگاه آنان این روند، منافع امنیتی همه کشورهای منطقه را تهدید خواهد کرد. ایران به عنوان یکی از اصلی‌ترین همسایگان افغانستان نمی‌تواند در این میان تنها یک تماشاگر منفعل باشد. تشخیص مصلحت‌های ایران و انتخاب میدان بازی میان بازیگران بزرگ و کوچک، اصلی‌ترین کاری است که باید انجام شود. پیوستن به بازی هریک از بازیگران یاد شده در بالا که در جای خود رقیبان جدی برای ایران هستند، یک رویکرد است. اما رویکرد دیگر، ایجاد میدان تازه برای در اختیار گرفتن ابتکار عمل. ایجاد پیوند و ائتلاف‌های سازنده میان ایران، عربستان، امارات عربی متحده، مصر و اردن رویکردی مشروع و در خدمت به منافع یکایک آنان و نیز ملت افغانستان خواهد بود. استمرار تنش‌ها میان ایران با دولت‌های یاد شده، تنها فرصت را در اختیار بازیگرانی قرار می‌دهد که می‌خواهند از اوضاع آشفته افغانستان، منافع کوتاه و بلندمدت خود را دنبال کنند. باید از زمینه‌های اختلاف کاست. اکنون استعداد و انگیزه لازم برای ترمیم روابط وجود دارد. فرصت اندک است و کوتاهی در آن پیامدهای سنگین برای تمامیت و ثبات کشورهای منطقه خواهد داشت. هیچکس نمی‌تواند از ایران برای ابتکارهایش در تأمین منافع امنیتی خود و منطقه خرده بگیرد.

دریچـــه

ادعای آمریکا علیه ۴ ایرانی به اتهام آدم‌ربایی

وزارت دادگستری آمریکا در بیانیه‌ای مدعی شد که چهار ایرانی روز سه‌شنبه به دسیسه برای ربودن یک خبرنگار مستقر در بروکلین متهم شده‌اند. وزارت دادگستری آمریکا اعلام کرده این کیفرخواست که در دادگاهی فدرال در نیویورک رویت شد، مدعی شده است که چهار ایرانی برنامه داشتند خبرنگاری ایرانی الاصل را به خاطر آنچه «تحریک افکار عمومی در ایران و سراسر جهان نسبت به تغییر قوانین و رویه حکومت آن» عنوان شده، بربایند. آدری اشتراوس، دادستان آمریکا در بخش جنوبی نیویورک در این بیانیه مدعی شده است: دولت ایران ظاهرا به عاملانی داخلی دستور داده بود که با قصد ربودن قربانی و بازگرداندنش به ایران که در بهترین حالت، سرنوشت او در آنجا نامعلوم می‌ماند، این آدم ربایی را طرح ریزی کرده و در خاک آمریکا اقدام به جاسوسی کنند. ادعا می‌شود که جاسوس نفر پنجمی که در حال حاضر ساکن کالیفرنیاست هم با اتهامات دیگری روبه‌روست و گفته می‌شود به اجرای این طرح کمک مالی می‌کرده است. ادعا می‌شود که این افراد هر یک به توطئه برای آدم ربایی، توطئه برای نقض مقررات تحریمی آمریکا علیه ایران، توطئه برای کلاه‌برداری بانکی و حواله پول و پول شویی متهم شده‌اند.

دیـدگاه

شو آف هلیا در اصفهان

ادامه از صفحه اول / جلب توجه و کسب درآمد از طریق تبلیغات به شوآف و خودنمایی به شیوه‌های نامتعارف تمسک می‌جویند. فالوئرها و کاربران نیز با بنچ‌مارکینگ و الگوگیری از چنین شیوه‌هایی، قربانی مطامع فرصت‌طلبان و شیادان می‌شوند. برخلاف رسانه‌های جریان اصلی در رسانه‌های اجتماعی، فرآیند دروازه‌بانی اطلاعات زایل شده است و کاربران قادر شده‌اند بدون هرگونه سانسور و کنترل، اخبار رویدادها را بدون‌واسطه به شاهراه‌های اطلاعاتی ارسال کنند که خواسته یا ناخواسته در مواردی زیان‌بار است. رسانه‌های اجتماعی خودمختاری فزاینده‌ای به شهروندان اعطا کرده‌اند. تجهیزات و بسترهای تولید، پردازش و انتشار اطلاعات در اختیار کاربران قرار گرفته است و آنان قادرند بدون‌واسطه مبادرت به انتشار اطلاعات کنند. جامعه ایران به لحاظ حکمرانی سایبری و رسانه‌ای به شدت از مشکلات عدیده‌ای مانند خلأ آموزش کاربران رنج می‌برد. سواد اطلاعاتی و رسانه‌ای به عنوان ضرورتی انکارناپذیر به حاشیه رانده شده است. شوربختانه امکانات اندک کشور نیز به‌جای مصروف شدن برای افزایش دانش و توانمندی کاربران، صرف سیاست‌های فیلترینگ شبکه‌ها و کنترل محتوا و بگیر و ببند آنان می‌شود.

جواد آرین منش در گفت و گو با «آرمان ملی»:

رئیسی تسلیم فشارها برای ترکیب کابینه نشود

- کابینه فراگیر در کاهش مشکلات موثر است
- دولت رئیسی از همه طیف‌های اصولگرایی تشکیل می‌شود
- دست رئیس جمهور منتخب برای انتخاب باز است

آرمان ملی -سهیل ثابت: باروی کار آمدن رئیس جمهور هشتم و دولت سیزدهم مهم‌ترین مساله‌ای که به سوژه فعالان سیاسی و رسانه‌ها بدل گشته بحث کابینه رئیسی است. کابینه‌ای که پیش از معرفی از سوی رئیس جمهور تاکنون بارها و بارها لیست‌هایی درباره آن منتشر و ارائه شده و هر کسی از ظن خود نسبت به کابینه آینده اظهار نظر کرده است. این در حالی است که چندی است صدای سهم‌خواهی برخی اصولگرایان که در انتخابات از رئیسی حمایت کرده‌اند به طور آهسته و چراغ خاموش به گوش می‌رسد. چنانکه به نقل از برخی رسانه‌های اصولگرا فشارها به رئیس جمهور منتخب برای انتخاب برخی افراد سفارش شده جهت حضور در کابینه افزایش یافته و حتی گفته شده اگر برخی افراد نباشند شاید به چند نفر از وزرای پیشنهادی رئیسی رای اعتماد داده نشود و با این حال رئیس جمهور منتخب همانطور که سابقه عملکردی‌اش نشان می‌دهد هیچگاه تحت فشار هیچ جریان یا گروهی قرار نگرفته و نمی‌گیرد و همانطور که خود پیش از این گفته مستقل آمده و وامدار هیچ کس نیست. به نظر می‌رسد که باید مرد ادماه داغی را در چالش میان کابینه رئیسی و رای اعتماد مجلس نشینان سپری کنیم. برای بررسی حواشی پیرامون کابینه دولت سیزدهم، نوع رویکرد رئیس جمهور منتخب و فشارها به رئیسی در چینش اعضای کابینه «آرمان ملی» با جواد آرین منش فعال سیاسی اصولگرا و نماینده سابق مجلس به گفت و گو پرداخته است که می‌خوانید.

گمانه‌زنی‌های مختلفی در خصوص کابینه دولت آقای رئیسی و افراد حاضر در کابینه صورت می‌گیرد؛ اساسا این گمانه‌زنی‌ها، لیست‌های مطرح شده و حواشی پیرامون این موضوع را چگونه تحلیل می‌کنید؟

طرفداران آقای رئیسی و کسانی که مدیریت ستادهای انتخاباتی وی را بر عهده داشتند عمدتا از جریان‌های اصولگرا، انقلابی و از جنس نیروهایی که امروز اکثریت مردم را عهده‌دار هستند بودند. پیشنهاداتی هم که در رسانه‌ها و فضای مجازی از سوی گروه‌های مختلف در ارتباط با ترکیب کابینه مطرح می‌شود عمدتا ناظر به نیروهای اصولگرا است و من بعید می‌دانم که غیر از جریان اصولگرایی افرادی در کابینه آقای رئیسی حضور داشته باشند. در خوشبینانه‌ترین حالت اینگونه خواهد بود که کابینه از همه سلایق اصولگرایی شکل بگیرد، چراکه به هر حال اصولگرایان طیف‌های متنوعی دارند و از نیروهای تندرو گرفته تا معتدل و میانه‌رو در این جریان بسیار هستند. لذا خوشبینانه‌ترین حالت این است که طیف گسترده‌تری از جریان اصولگرا کابینه آقای رئیسی را تشکیل دهند. البته انتظار این است که در شرایط فعلی که کشور با بحران‌های مختلف و مشکلات عدیده اقتصادی مواجه است نیروهای مجرب، شایسته و توانمند و کسانی در راس وزارتخانه‌ها قرار گیرند که توانایی مواجهه با بحران‌ها و ابر چالش‌ها را داشته باشند. از طرفی در خصوص لیست‌های مختلفی که بعضا در فضای مجازی مطرح می‌گردد برداشت من این است؛ خود کسانی که در لیست‌ها قرار دارند آن لیست‌ها را درست می‌کنند. یعنی افراد بی طرف که شرایط و ضوابط مربوطه را مدنظر قرار می‌دهند و بر اساس شایسته سالاری گزینه‌هایی را مطرح کنند به سمت ساختن چنین لیست‌هایی نمی‌روند. لیست سازان مجهول‌اند و در پشت صحنه قرار دارند و هیچ کس نمی‌گوید که این پیشنهاد مربوط به چه کسی و کدام جریان است. لذا هیچ کس مسئولیت لیست‌های ارائه شده را نمی‌پذیرد. از این رو به نظر می‌رسد برخی افراد خودشان درصدد مطرح کردن خودشان با ارائه برخی لیست‌ها پیرامون کابینه هستند. قاعدتا اگر چنین شرایطی باشد فشاری وجود ندارد چون این لیست‌ها با یک بیانیه و نظرات جریان خاصی ارائه نشده و من فکر نمی‌کنم پشت پرده اسامی که در فضای مجازی مطرح شده فشاری وجود داشته باشد. ضمنا اینکه آقای رئیسی در زمان ورود به عرصه انتخابات پیش بینی چنین چیزی را می‌کرد و به همین دلیل اعلام کرد که من مستقل وارد عرصه انتخابات شدم. به نظرم آقای رئیسی بیان استقلال را برای چنین روزی پیش بینی می‌کرد که تحت تاثیر فشارها و وامدار هیچ یک از جریان‌هایی که از وی حمایت کردند قرار نگیرد، چراکه پیش بینی خود آقای رئیسی و بسیاری از تحلیلگران سیاسی نیز این بود که با خروجی شورای نگهبان تقریبا گزینه اصلی و نهایی آقای رئیسی خواهد بود و به این خاطر آقای رئیسی برخلاف سیار نامزدهای ریاست جمهوری وعده‌های تحقق نیافتنی کمتری را مطرح کرد. در نتیجه با درایت و احتیاط بیشتر سخن گفته و قول می‌داد. از این رو فکر نمی‌کنم آقای رئیسی نگران فشارها باشد. دست رئیس جمهور منتخب برای انتخاب باز است و از آنجایی که دیگر آقای رئیسی در مقام مطالبه گری قرار ندارد و در مقام پاسخگویی قرار خواهد گرفت این احساس مسئولیت باعث می‌شود که گزینه‌هایی را انتخاب کند که توانایی تحقق و وعده‌های داده شده را داشته باشد و بتواند در کوتاه مدت بخشی از مشکلات کشور را مرتفع کند.

بسیار مطرح می‌شود که با توجه به مشکلات کشور و اینکه آقای رئیسی گفته مستقل آمده‌ام در کابینه از چهره‌های معتدل و میانه رویی چون آقای لاریجانی یا باهنر در جهت پیشبرد هرچه بهتر امور استفاده شود؛ این مساله را چگونه تبیین می‌کنید؟

جامعه ما متاسفانه با یک گسست اجتماعی مواجه شده است. نتیجه انتخابات نیز نشان می‌داد اگرچه انتخابات در شرایط بسیار سخت و در فضای تبلیغات شدید منفی رسانه‌های بیگانه و شرایط سخت کرونا برگزار شد اما به هر حال باید بپذیریم که نتیجه انتخابات در مقایسه با دوره‌های گذشته نتیجه مناسبی نداشت. چرا که با کمترین میزان مشارکت و بیشترین آراء باطله مواجه بودیم. این خود بیانگر گسست اجتماعی و عدم اعتماد اجتماعی مناسب و از دست رفتن سرمایه‌های اجتماعی است. لذا آقای رئیسی در یک چنین شرایط نسبتا دشوار به لحاظ گسست اجتماعی و هم به لحاظ ابرچالش‌های اقتصادی و مشکلات سیاست خارجی در حال تحویل گرفتن مدیریت کشور است. بنابراین یکی از کارهایی که در جهت التیام بخشی و انسجام بخشی به جامعه می‌تواند موثر باشد استفاده از چهره‌هایی است که آنها بتوانند گروه‌ها و جریان‌های مختلف را نمایندگی کنند و به عبارت دیگر نمادی از سلایق مختلف در کابینه وجود داشته باشد. اگر یک کابینه فراگیر که سلایق مختلف جامعه را نمایندگی می‌کند را شاهد باشیم طبیعتا می‌تواند در انسجام بخشی به جامعه و کاهش مشکلات اجتماعی و اقتصادی موثر باشد. لذا اگر چهره‌هایی که نماد سلایق مختلف جامعه هستند در کابینه حضور داشته می‌تواند در جامعه نیز انسجام و همگرایی بوجود آورند.

برخی رسانه های اصولگرا از این مساله خبر داده‌اند که اگر کابینه آقای رئیسی آنطور که مدنظر برخی نمایندگان مجلس است پیش نرود؛ شاید در جریان رای اعتماد بسیاری از این وزرا در دولت رای نیاورند؛ با این حساب نوع تعامل دولت و مجلس را پس از این چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اینکه اکثریت یا اقلیت کابینه آقای رئیسی رای اعتماد نگیرند بسیار دور از ذهن و تصور است. اما اینکه تصور کنیم که همه نمایندگان مجلس با دولت همکاری خواهند کرد نیز دور از ذهن است. چرا که تعدادی از نمایندگان متاسفانه مطالبات محلی و منطقه‌ای را بر منافع و مصالح ملی ترجیح می‌دهند و بسیاری از سوالات یا استنیضاح‌هایی که در دولت مطرح می‌شود را اگر ریشه یابی کنید می‌بینید به یک مصلحت و منفعت محلی و منطقه‌ای و حوزه انتخابیه می‌رسد. طبیعتا این مطالبات کاهش پیدا نمی‌کند. نمایندگان هم با ترجیح منافع و مصالح محلی و برای رای آوردن در دوره های بعد مطالباتی از دولت دارند که هیچ دولتی حتی در شرایط رفاه نیز قادر به پاسخگویی به این مطالبات نیست. در نتیجه از سپیده دم شروع فعالیت‌های دولت مطالبات مردم آغاز می شود و برخی از هم اکنون آغاز شده است. متاسفانه برخی گروکشی‌ها در دوره رای اعتماد به وجود می‌آید، مذاکراتی با نامزدهای وزارتخانه‌ها در مجلس اتفاق می‌افتد و معرفی شدگان کابینه معمولا قبل از رای اعتماد به کمیسیون های مختلف مجلس که مراجعه می کنند که با مطالبات محلی و منطقه‌ای نمایندگان و شرط و شروطی که بعضا در این زمینه دارند مواجه می‌شوند و از همین جا پروژه تقابل با دولت شروع می‌شود.

سید محمود میرلوحی در گفت و گو با «آرمان ملی» مطرح کرد:

خطای تضعیف شوراها از سوی مجلس

- در حق شوراها کوتاهی شده است
- فساد هزار اعضای شورای شهر کذب است
- اصلاح قوانین شوراها از این مجلس انتظار نمی‌رود

آرمان ملی -نرگس کارخانه‌ای: بنابر اظهارات نمایندگان مجلس، اخیرا دو طرح اصلاح انتخابات شوراها و قوانین نظارت بر آن‌ها در دستور کار است و از طرفی به طور همزمان یک نماینده مجلس اعلام کرد که در قوانین نظارت بر شوراها دچار مشکل هستیم و هزار نفر از اعضای شوراهای شهر به دلایل اقتصادی و فساد در زندان هستند. این در حالی است که شورای ششم از جناح مجلس اصولگرا به زودی به طور رسمی کار خود را آغاز خواهد کرد که اعضای آن هم در شهر تهران اعضای لیست ائتلاف محمدباقر قالیباف هستند. با این حال شورای ششم در شرایطی روی کار می‌آید که هنوز برخی ابهامات پیرامون عملکردهای شورای چهارم که قاطبه آن در اختیار اصولگرایان بود پاسخ داده نشده است. مباحثی مثل املاک واگذاری، برخی اطرافیان شهردار سابق و... در حالی که شورای پنجم در جهت مبارزه با مفاسد شهری نه تنها سامانه‌ای در این خصوص طراحی کرد؛ بلکه به صورت عملی نیز به این مهم همت گمارد. چنانکه پیشتر محسن هاشمی، رئیس شورای شهر تهران، از اقدامات شورای شهر در جلوگیری از اتلاف منابع مالی و فساد خبر داده بود. در این راستا در خصوص صحت ادعاها از سوی نمایندگان مجلس و تاثیرات قطعی آنها بر شرایط شوراها و فعالیت آنها «آرمان ملی» با محمود میرلوحی، عضو دوره پنجم شورای شهر تهران، به گفت و گو پرداخته است که ادامه می‌خوانید.

با توجه به آنچه در مجلس مطرح می‌شود، آیا شرایط حاکم بر شوراها را ناکافی و دارای نقص می‌دانید؟

در نهایت دولت اصلاحات اراده کرد و این قانون را اجرا کرد که دوره ششم آنها به زودی آغاز خواهد شد. تجارب ما در پنج دوره گذشته نشان می‌دهد که اولا بخشی از قانون اساسی در قانون فعلی بروز پیدا کرده و هنوز بخش قابل توجهی از قانون اساسی به منصه ظهور نرسیده. تصور من این است که تنها سی درصد اصول قانون اساسی در قانون فعلی شوراها قابل ملاحظه است. نکته بعد این است که در دنیا تجربه قابل توجهی در حوزه شوراها و دولت‌های محلی دارند و تجربه دولت‌های جهان در دهه‌های اخیر، به خصوص ربع قرن اخیر، آنها را به این نتیجه رسانده است تا بار دولت مرکزی را سبک کنند تا چابک باشد و قدرت برنامه ریزی، سیاست‌گذاری، هدایت و نظارت داشته باشد و در نتیجه کار و فعالیت‌های اجرایی آن محدود شده است. اما ما به موازات این تحول در دنیا نتوانسته‌ایم در کشور خود حرکت کنیم. از همان دوره اول چنین مطرح شد که بیست و سه وظیفه را دولت به شهرداری‌ها منتقل کند و خود من به عنوان نماینده وزارت کشور به مجلس رفتم و این لایحه به صحن مجلس رسید اما مجلس ششم متاسفانه و دولت اصلاحات که خود معتقد و علاقمند به تقویت شوراها بودند، این تصمیم را به بعد موکول کردند. در دولت آقای احمدی‌نژاد هم با اینکه ایشان به شدت بدهکار شورا مخصوصا شورای شهر تهران بود، از آنها قدردانی نکردند و مسیر تقویت شوراها به نتیجه نرسید. مدت‌ها است که بحث مدیریت یکپارچه شهری مطرح می‌شود و با توجه به اینکه هفتاد درصد جمعیت کشور در شهرها هستند گفته می‌شود که از نظر کاهش هزینه‌ها، جلوگیری از موازی کاری‌ها و افزایش رضایتمندی به نفع کشور خواهد بود. اما بسیاری همواره در مسیر تضعیف شوراها عمل کرده‌اند. با این شرایطی که مجلسی‌ها و هیأت نظارت ایجاد کردند عملا باب ورود رقبا را مسدود کردند و نظارت استصوابی را در این حوزه هم عملی کردند.

> **مدت‌ها است که بحث مدیریت یکپارچه شهری مطرح می‌شود و با توجه به اینکه هفتاد درصد جمعیت کشور در شهرها هستند گفته می‌شود که از نظر کاهش هزینه‌ها، جلوگیری از موازی‌کاری‌ها و افزایش رضایتمندی به نفع کشور خواهد بود.**

آیا حقیقتا اعضای شورا در نتیجه شرایط و نقایص قانونی موجود مرتکب چنین جرائمی شده‌اند؟

در ادامه ناهموار کردن مسیر شوراها این بار هم در دوره همین مجلس ملاحظه می‌کنید که هر روز خبری از دستگیری شورایی‌ها منتشر می‌شود. در حالی که ما صد و بیست هزار عضو شورا داریم که آنها مثل افراد دیگر همچون نمایندگان مجلس، قضات یا مدیران بینشان متخلف و فرصت‌طلب وجود دارد. اما متاسفانه همواره بزرگنمایی می‌شود و مثل همین خبری که این نماینده مجلس اعلام کردند که هزار نفر از اعضای شورا در زندان هستند، قطعا خبری است که تکذیب می‌شود و هیچ سندی بر این ادعا نیست. جریان اصولگرایی متاسفانه با بزرگنمایی اینگونه خبرها و دامن زدن به برخی مسائل بی‌اعتمادی خود به شوراها را دنبال می‌کند. در حالی که شاهد هستید که در کلان شهرها و مراکز استانی مشکلی وجود ندارد و شخصیت‌هایی که مشخصا در دوره پنجم حضور پیدا کردند و شوراها را اداره کردند بسیار در شفافیت و پاکدامنی و سلامت اداری و رفع تعارض و مسائل از این دست بسیار کار کرده‌اند. بله در برخی از شوراها از جانب تعداد کمی از افراد هم تخلفاتی صورت گرفته برای مثال در شهرهای زیر دویست هزار نفر شرط لازم برای اعضا سکونت است که در نتیجه برخی محل سکونت را جابه جا می‌کنند و گاهی بعدا به همین دلیل مجبور به استعفا می‌شوند اما بنابر مسئولیت‌هایم در شوراها و وزارت کشور می‌توانم بگویم که هرگز به این شکل که در خصوص آن اغراق می‌کنند نیست که همه به رانت، فساد و قتل متهم شده باشند.

چه آینده‌ای برای شوراها متصور هستید که با اصلاح قوانین ممکن خواهد شد؟

قطعا نقایصی وجود دارد و اگر قرار باشد روزی قانون اصلاح شود به بسیاری از موارد می‌توان اشاره کرد. یکی از آنها حذف موازی کاری‌ها و مدیریت یکپارچه است. اگر قرار باشد که شوراها به مجلس محلی تبدیل شوند، مثلا در شهری مانند تهران بیست و یک نفر کفایت نمی‌کند و باید این تعداد افزایش یابد. همچنین تشکیل شورایاری‌ها در کلان شهرها و برای جذب همکاری‌های مردم ضرورت دارد. دیوان محاسبات شهری هم یک ضرورت است تا حساب و کتاب شهرداری نظم یابد و نظارت حرفه‌ای بر آن صورت گیرد. مقررات و اختیارات شوراها در مکان‌های مختلف تقویت شود و قانون انتخابات اصلاح شود و بهبود یابد. اما برخلاف آن اقدام امسال مجلس در جهت ایجاد انتخابات غیر رقابتی لطمه سنگینی به شوراها زد. اینها همه بحث‌های مختلفی است که در خصوص شوراها می‌تواند ارتقا یابد اما متاسفانه این مجلس بر اساس چند طرح اخیر مشخص است که مسیر گسترش شوراها را طی نخواهند کرد و روش‌هایی را پیش می‌گیرند که به اثربخشی شوراها، مشارکت و رقابت آسیب می‌زنند. بنابراین ما به این مجلس امید نداریم که چیزی را اصلاح کند و باید منتظر ماند تا زمانی که مجلسی معتقد در دولتی معتقد به تقویت جایگاه شوراها روی کار آید.

ماده ۹۹ قانون تاسیس شهرداری‌ها و چگونگی پرداخت جرائم تخلفات ساختمانی

ادامه از صفحه یک / صدور حکم شایسته اقدام مقتضی نموده و می‌نماید. با ملاحظه گردش قانونی مذکور در فوق ملاحظه می‌شود ماموریت قانونی کمیسیون تبصره ۳ بند ۲ ماده ۹۹ از تاریخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۱ آغاز شده و رسمیت یافته است. به نحوی که قبل از این تاریخ سایر قوانین و مقررات مشروحه حاکمیت داشته‌اند. از آنجا که قانون منحصرا از تاریخ تصویب، قابلیت اجرا دارد و عطف آن به وقایع ماسبق امکان ندارد. کارشناسان رسمی باید در ارزیابی «قیمت روز اعیانی تمام شده» مستحدثاتی را که به استناد اسناد و مدارک مثبته قبل از تاریخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۱ بنا شده‌اند در محاسبات خود لحاظ ننموده و حقوق مکتسبه مالکین تلقی نمایند. در فرض لحاظ، کمیسیون به آن اعتنا ننموده و دستور تصحیح گزارش را به کارشناسان صادر خواهد فرمود. بر مبنای استدلال مذکور شعبه چهارم دیوان عدالت اداری نیز طی دادنامه شماره ۹۷۰۰۱۵۹۶ مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۱۸ که قطعیت یافته است؛ کمیسیون ماده ۹۹ را ملزم به رعایت مراتب معنونه‌عنه است.

فراسـو

غلامرضا ظریفیان:

مداخله قوا ارزیابی کارآمدی را ناممکن می‌کند

یک تحلیلگر سیاسی اصلاح‌طلب در رابطه با سخنان رئیس‌جمهور در جلسه هیات دولت در تاکید بر اهمیت اجرا و رعایت اصل ۶۰ قانون که اشاره دارد: «اعمال قوه مجریه جز در اموری که در این قانون مستقیما بر عهده رهبری گذارده شده، از طریق رئیس جمهور و وزراء است.»، اظهار داشت: این موضوع جدیدی نیست و از سالیان دراز است که بسیاری از صاحب‌نظران به طور جد به آن تاکید می‌کنند که ما با دو سطح از مدیریت رسمی و غیررسمی در کشور روبه‌رو هستیم. از یکسو تداخل قوا را به‌رغم اینکه تفکیک قوا در قانون اساسی روشن و تبیین شده است، داریم که در دوره‌های مختلف گاهی دولت می‌خواسته در امر مجلس دخالت کند یا مجلس در آنجایی که وظایف قانونی دولت روشن است در کار دولت مداخله می‌کند و یا در سوی دیگر مداخله جریانات غیررسمی را داریم که در گذشته با کلیدواژه «دولت پنهان» از آن یاد شد که البته بعدها دیدیم چندان هم پنهان نبودند. غلامرضا ظریفیان گفت: در مجموع به‌طور معمول همواره دخالت‌هایی در کارها صورت می‌گیرد که در نتیجه آن اختلال جدی در امور پدید می‌آید که حاصل آن یک فاجعه بزرگ است؛ چراکه در این وضعیت دیگر نمی‌توان به یک ارزیابی منطقی، واقعی و منصفانه در مورد قوا دست پیدا کرد و به دلیل این تداخلات، هرکدام از نهادها ممکن است هر ضعفی را ارجاع به این مداخله‌ها بدهد. وی در ادامه بیان کرد: در واقع نظام ارزیابی کشور با این تداخل‌ها به شدت آسیب می‌بیند و نمی‌شود یک قضاوت دقیق و منصفانه داشت که مثلا یک دولت نوعی چقدر بر اساس وظایف خودش عمل کرده یا بر اساس ناکارآمدی در بعضی از زمینه‌ها نتوانسته کارها را انجام دهد و در اینجا ارزیابی دچار یک خدشه می‌شود. ظریفیان افزود: به دلیل همین مداخلات که بخشی باندی، بخشی غیرکارشناسی و برخی حتی دلسوزانه اما بدون توجه به عواقب کار انجام می‌شود، نتیجه اینطور شده است که قوای مختلف وقتی می‌خواهند خودشان را ارزیابی کنند، بخشی از ضعف‌های خود را به این مداخلات ارجاع می‌دهند. بنابراین مهمترین فاجعه این است که نظام ارزیابی قوا در این تداخلات دچار خدشه می‌شود. مانند بحث برجام که نه تنها در این یکسال پایانی بلکه حتی در چهار سال اولیه دولت به گونه‌ای رفتار کردند و اظهارنظرها و مداخلاتی در کار داشتند که در نهایت کار را به جایی رساندند که ترامپ به بهانه همان مباحث، مسیر برجام و توافق را تغییر داد. وی در پاسخ به این سوال که «اینگونه رفتارها چه اندازه می‌تواند انگیزه حزبی و جناحی داشته باشد که مثلا اجازه ندهیم یک موفقیت در کارنامه عملکردی رقیب ثبت شود و این برای جناح خودمان باشد؟»، اظهار داشت: متاسفانه این امر یک واقعیت تلخ است. ببینید هر جامعه‌ای احزاب خاص خودش را دارد، احزاب هم باید نظرات و برنامه‌ها و منافع خود را دنبال کنند اما وقتی بین منافع باندی و جناحی خودمان و منافع ملی تداخلات عظیم ایجاد می‌شود که در نتیجه آن اگرچه این مساله عمومیت ندارد، اما برخی حاضر هستند که منافع ملی را فدای این منافع جناحی و حزبی کنند که چون رقیب ما ممکن است در آن امر ملی به نتیجه برسد به کار او آسیب بزنیم تا آن موفقیت در کارنامه او ثبت نشود. معاون وزیر علوم در دولت اصلاحات عنوان کرد: حاصل این رفتار این است که گاهی وقت‌ها دچار توهم می‌شویم و حواسمان نیست که وقتی آن فرصت ملی را از رقیب می‌گیریم، معلوم نیست که الزاما آن کار با دست ما محقق شود، در نتیجه این کشور، ملت و جامعه است که آسیب می‌بیند. در حالی که در برخی موارد این روند آسیب زدن به منافع ملی برای منافع جناحی شکل تقدس هم پیدا می‌کند و قربه الی‌ا... جریانات یا افراد دست به این کارها می‌زنند که باعث می‌شود نظام نتواند از فرصت‌های خود استفاده کند. این فعال سیاسی اصلاح‌طلب خاطرنشان کرد: در صورت تداوم و ادامه این رفتارها چنین موضوعاتی از دیدگاه جامعه به دلیل افزایش آگاهی که با وجود فضای مجازی در آن ایجاد شده، دور نمی‌ماند و حاصل جمع این آسیب‌های ملی را به حساب یک جریان سیاسی نمی‌گذارد؛ بلکه به حساب نظام می‌نویسد و این نظام است که آسیب می‌بیند و در نهایت دود آن به چشم مردم، نظام و کشور خواهد رفت.

نکتـــه و نـــظر

حسینعلی امیری:

اگر اصل ۶۰ قانون اساسی اجرا می‌شد، برجام به نتیجه رسیده بود

معاون امور مجلس رئیس جمهوری در حاشیه جلسه چهارشنبه هیأت وزرا درباره اظهارات دیروز حسن‌روحانی در جلسه هیأت وزیران درباره اصل شصتم قانون اساسی اظهار کرد: این اصل می‌گوید که اعمال قوه مجریه از طریق رئیس جمهوری و وزرا خواهد بود. حسینعلی امیری با بیان اینکه «آنچه آقای روحانی اشاره کردند، عمدتا معطوف به موضوع برجام بود»، افزود: برجام موضوعی از جنس اجرایی است و با توجه به اینکه اصل ۶۰ نیز صراحت دارد بر اینکه اعمال قوه مجریه از طریق رئیس جمهوری و وزرا انجام می‌گیرد، ورود نهادهای دیگر به موضوع برجام با توجه به جنس کار برجام و اصل ۶۰ قانون اساسی، به نوعی بنا به تعبیر رئیس جمهوری محدودیت در اعمال اصل ۶۰ را به دنبال داشت. معاون امور مجلس رئیس جمهوری خاطرنشان کرد: برجام موضوعی اجرایی بود و چنانچه نمایندگان محترم مجلس نظری راجع به موضوع بر